

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1257/2019
28.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ивана Ћаловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К.бр.375/18 од 07.05.2019. године и Вишег суда у Чачку Кж1.бр.97/19 од 15.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.11.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ивана Ћаловића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К.бр.375/18 од 07.05.2019. године и Вишег суда у Чачку Кж1.бр.97/19 од 15.08.2019. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев браниоца окривљене у преосталом делу одбацује.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К.бр.375/18 од 07.05.2019. године, окривљена АА, оглашена је кривом због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђена на новчану казну у износу од 20.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у одређеном року, суд ће је заменити казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан казне затвора. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1.бр.97/19 од 15.08.2019. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА и пресуда Основног суда у Чачку К.бр.375/18 од 07.05.2019. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Иван Ћаловић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони

суд, усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновну одлуку и суђење првостепеном суду, с тим да одреди да се нови поступак одржи пред измењеним већем или да побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе и одлучи да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава или приватног тужиоца који је иницирао кривични поступак.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу и на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да изреком пресуде суд само утврђује да је окривљена увредила приватног тужиоца ББ из ... у поднеску предатом Вишем суду у Београду у предмету П4 бр. 279/15, чиме је према ставу одбране остварен само објективни услов инкриминације из члана 170. став 1. КЗ, али не и то да су наведене чињенице изнете у намери омаловажавања, која је морала бити обухваћена изреком пресуде. Ово с тога што је спорну изјаву окривљена дала у одбрани својих права и заштити оправданих интереса, јер је окривљена чињенице увредљиве природе изнела у поднеску предатом Вишем суду у Београду у предмету П4 бр. 279/15, а који поднесак је Виши суд у Београду примио 27.08.2019. године. Стога, према наводима захтева, код недостатка наведеног битног – субјективног елемента кривичног дела, а то је да се из начина изражавања или других околности види да је исто учињено у намери омаловажавања, нема ни кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

По налажењу овога суда у чињеничном опису радње извршења окривљене датом у изреци првостепене пресуде назначене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљена оглашена кривом правноснажном пресудом и то како објективне, у односу на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у увреди оштећеног, пошто је окривљена у поднеску који је доставила суду написала за овде оштећеног да се „потврдио поново као непоправиви и ненадмашни конкурент ...“, да се „избљубао по реалном“, да „лаже и долагује“, „млатара“, „похлепник на новац“, „надасве незналица и неписмењак“... а које речи објективно посматрано представљају увреде тј. изјаве омаловажавања приватног тужиоца и непоштовање његовог достојанства, које су код приватног тужиоца

изазвале осећај увређености, тако и субјективне које се тичу урачунљивости и умишљаја окривљене управљеног на извршење кривичног дела у питању.

Из изнетих разлога, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене указује на непостојање субјективних законских обележја предметног кривичног дела и да је правноснажна пресуда донета уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд налази, а насупрот наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда, већ је ставом 4. члана 170. КЗ, предвиђен основ искључења постојања кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, између осталог, у одбрани неког права и заштити оправданих интереса, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања, што нижестепени судови у конкретном случају нису нашли.

Како бранилац окривљене наводима захтева оспорава наведени закључак нижестепених судови и указује да код окривљене није постојала намера омаловажавања, то правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

У захтеву за заштиту законитости бранилац истиче и повреду закона из члана 511. став 1. ЗКП и члана 447. став 2. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, као и повреду закона из члана 511. став 1. и члана 447. став 2. ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљене у овом делу оценио као недозвољен.

Поред наведеног у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене наводи и да је другостепени суд повредио уставна права окривљене из члана 33. став 4. Устава РС, чиме у суштини указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП.

По налажењу Врховног касационог суда, када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев се мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којима је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити љуских права и основних слобода и додатним протоколима.

Како подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни

касациони суд нашао да у погледу ове повреде захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић